

ISZÁNTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben házhoz hordva: Vidékre postán szállítva.
 Egész évre . . . 36 korona Egész évre 40 korona
 Negyedévre . . . 9 korona Negyedévre 10 korona
 Egyes szám ára 16 fillér.

Politikai napilap

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. Telefon: 2-63.
 A szerkesztőség kéziratok visz. Előfizetések és hirdetések a
 saadósára nem vállalkozik. kiadóhivatalhoz intézendők.

Lenin és Trockij békejavaslata Berlinbe érkezett.

Megkezdődnek a tárgyalások Romániával.

— Budapesti tudósítónktól. —

Az orosz futár tegnap átlépte a német vonalat és este Berlinbe érkezett és átnyújtotta az orosz kormány békejavaslatát. Az irat a szikratávirat szövegével szószerint megegyezik és Trockij valamint Lenin aláírásával van ellátva. A német válaszjegyzék még tárgyalás alatt áll s csak néhány nap múlva kerül arra a sor, hogy elküldhessék.

Ezzel az orosz béke a megvalósulás komoly stádiumába lépett. A németek igen érthetően megmagyarázták a bolsevikieknek, hogy semmi kedvük sincs üres fecsegéseket hallgatni. Béke vagy háboru s e kettő közt választhatnak az oroszok s miután a háborura nem is gondolhatnak, hát a békét választják. És ezzel egyidejűleg eszükbe juthat, mennyivel jobb feltételeket kaphattak volna, ha annak idején elfogadják a mi békeajánlatunkat.

Berlinből jelenti Az Est tudósítója: Az oroszokkal újabb béketárgyalások sem Breszt-Litovszkban, sem más helyen nem lesznek. Megszövegezik a feltételeket s azokat az oroszok vagy elfogadják vagy nem. A delegációk csak a szerződés aláírása végett fognak Breszt-Litovszkba utazni. Minden valószínűség mellett szól, hogy az oroszok már csak katonai okokból is el fogják fogadni a központi hatalmak feltételeit.

A német külügyminiszterhez közel álló félhivatalos jellegű Norddeutsche Allgemeine Zeitung azt írja, hogy az oroszokkal való újabb tárgyalás megindulása néhány nap múlva fog megindulni s a közbeeső szünetet Kühlmann külügyi államtitkár arra használja fel, hogy a Romániával meginduló béketárgyalásokat mint német meghatalmazott vezesse.

A Lokalanzeiger értesülése szerint Kühlmann és Czernin tárgyalásaikat Avarescu román miniszterelnökkel Bukarestben fogják megkezdeni és céljuk az, hogy Romániával szemben viszonyunkat rendezzék.

A Kreuzzeitung jelentése szerint a bukaresti tárgyalások menetét illetőleg a bresztlitovszki tapasztalatok alap-

ján delegátusaink elhatározták, hogy semmiféle kétszínű játékba nem mennek bele. Románia számára a tárgyalások folyamán csak annyi teret engednek, amennyit a tárgyalások ténybeli nehézségei valóban megkövetelnek. Ha a béke, illetőleg a tárgyalások az oláhok hibájából meghiusulnak: készen állunk az újabb becsapásra.

A Vorwärts jelentése Kühlmann bukaresti utazásával kapcsolatban azt a felfogást fejezi ki, hogy a németeknek az a szándékuk, hogy megvárakoztassák Oroszországot: előbb Romániával akarnak megegyezésre jutni. Valószínű, hogy ezalatt Besszarábiára vonatkozólag megegyezést hoznak létre s aztán befejezett tények elé állítják az oroszokat.

Mint látható, a világsajtó komolyan foglalkozik a keleti kérdés rendezésével, csak egy államnak lesz bele kevés beleszólása: Magyarországnak. Pedig a keleti kérdés, különösen Románia jövője bennünket érdekel elsősorban. Az

alig néhány éve független Bulgária, mely negyven év előtt még török vilájet volt, ott ül a béketárgyalások asztalánál és érvényesíteni tudja jogait dobrudzsai testvérei visszacsatolására. Magyarország külön képviselőjének ott kellene lenni Bukarestben. Csak magyar ember, különösen erdélyi magyar tudhatja, hogyan kell a jövőben Erdélyt Románia esetleges betörései ellen biztosítani. Csak magyar ember értheti át, mit jelentene az, ha a moldvai magyarok, az eddig elnyomott csángók nemzeti jövőjét biztosítaná a békeszerződés azzal, hogy rekompenzáció gyanánt Besszarábiáért — de büntetésül is az erdélyi betörésért — Románia Moldva magyar részét és a petroleumforrásokat átengedné Magyarországnak.

Régi törvényeink szerint is a keleti kérdéssel foglalkozó béketárgyalásoknál magyar embernek részt kell vennie — elég csodálatos és sajnálatos, hogy erre a 48-as alkotmánypárti kormány nem gondol.

Ha nem gondol, miért nem sürgeti a közvélemény? A háboruban Magyarország aránytalanul és kötelességén felül áldozott; jogunk van az áldozatok ellenértékét is követelni. Vagy beletörődünk abba, hogy a mit a háboruban megérdemeltünk, azt a béketárgyalásoknál elveszítsük közönyösségünkkel és élnetlenségünkkel?

Wekerle nyilatkozik a cholmi kérdésben.

A képviselőház ülését fél 11 órakor nyitotta meg Szász Károly elnök.

A napirend előtt Farkas Pál szólalt fel személyes megtámadtatás címen s Ábrahám Dezsővel szemben kijelentette, hogy valótlan az, mintha a választás előtt szocialista, vagy szabadon gondolkodó szervezet tagja lett volna.

Az indemnítási vita első szónoka Meskó Zoltán volt, aki elfogadja a javaslatot. Nehézre esett, hogy vezérét nem követte a kormánypártba, de ragaszkodik a 48-as párt teljes programjához. Meggyőződéses hiva a legszélesebb választójognak, de minden javaslatot elfogad, mely a magyar nemzet szupremációját biztosítja. Katonai sérelmeket panaszol föl.

Vargha Gyula a radikális választójoggal szemben az egyetlen orvosság a közigazgatás államosítása. Sürgeti az új müegyetemek föllállítását.

Ráth Endre bizalommal van a kormányhoz, elfogadja a javaslatot, Erdélyre hívja fel

a figyelmet. A székelység rögtönös megsegítését kéri.

Madarassy-Beck Gyula báró a munkapártnak az indemnitás kérdésében tanusított magatartását magyarázza. Ajánlatosnak tartja, hogy a VIII-ik hadikölcson előtt a pénzügyminiszter mutassa be az adójavaslatokat.

Gróf Serényi Béla földmívelésügyi miniszter az ogulini vasutépítés ügyében nyilatkozik. Ebben az ügyben a sajtó azzal vádolta meg a kormányt, hogy a Grünwald és Schiffert cégnek milliós ajándékot juttatott. Az illető cég 1905-ben vállalta el a vasutépítést. A háboru alatt a hadügyminiszter sürgette a vasutépítést. Mert nem lehet követelni, hogy a régi áron folytassák az építkezést, fel kellett emelni az árakat. Ezután a miniszter tárcája körébe eső kérdésekről nyilatkozott. A leszerelésnél és a készletek felosztásánál megegyezésre kell jutni Ausztriával, vagy a kvótát kell megállapítani.

Reök Iván a javaslat mellett szólal föl

Szükségesnek tartja a választójog törvénybeiktatását. A szónok 2 órákor megszakította a beszédét, s a vitát délután folytatták, amikor Reök folytatta a beszédét. Elfogadja a javaslatot.

Pál Alfréd a közigazgatás átalakítását követeli. Elfogadja a javaslatot.

Gróf **Batthyány Tivadar** kifejti, hogy azért lépett ki, mert a függetlenségi párt programja alapján megmarad. Aggodalommal látja a lengyelek elkieseredését a cholmi kérdésben, megnyugtató kijelentést kér. Az analfabéta Károly-keresztesek választójogát azért ejtette el, mert Vázsonyi és a kormány ellenezte. A munkapárttal semmi kompromisszumot el nem fogad.

Popovics pénzügyminiszter helytelennek tartja, hogy a munkapárt ily súlyos időkben adójavaslatok letárgyalását sürgeti. Kéri a javaslat elfogadását.

Wekerle Sándor miniszterelnök reflektál az elhangzott kijelentésekre. A cholmi kérdésben kijelenti, hogy oly megállapodás fog létrejönni, amely a lengyeleket kielégíti.

Az ülés egynegyed 8 órákor véget ért.

Obrincák István távozása. Fráter Imre dr. kitüntetésé.

Három és fél évig vezette a nagyváradi négyes honvédek pótzászlóalját a méltán népszerű és páratlanul jó **Obrincák István** ezredes. Az a munka, a melyet ő buzgón és fáradhatatlanul végzett, egyenértékű volt a legkiválóbb harctéri teljesítményekkel: a honvédek kifogástalan kiképzése, felszerelése és a harctérre való indítása olyan eredményekkel járt, amelyek a világtörténelem lapjaira írták be a dicső négyes honvédek hírét.

Obrincák István ezredes a szolgálat érdeke most másfelé viszi. Katonasors, katonakötelesség. Így kell annak lenni s ha így van, ami őt innen elviszi, a hadsereg magasabb érdeke. De most elmondhatjuk azt, hogy a katona is lehet ember, még pedig kiváló, jó, melegen érző ember, szívélyes mindenkire, emellett a szolgálat érdekein nem enged csorbát ütni, jó és emberséges, akinek szive a nyomor láttára megindul és segítségére siet az elesettnek. **Obrincák** ezredes e városban összes emelkedett emberi szép vonásait megmutatta, jellemének kiválóságával a szeretet és becsülés ritka mértékét csatolta magához, mert az emberi jogos érdekeket a szolgálat követeléseivel összeegyeztette.

S amikor elmegy, még akkor is érdemek jutalmazásában vesz részt. Ő felsége **Fráter Imre** drnak, a közközház köztevékenységben fáradhatatlan igazgatójának a **Signum Laudis**-t küldte meg. Ezt adta át a bucsuzó ezredes a kitüntetett törzsorvosnak, akivel együtt minden jótékony mozgalomban résztvett, annak sikereiben dolgozott, fáradt és a katonai és társadalmi humánus segélyakciók részére anyagi forrásokat nyitott, amelyek most bőségesen buzognak. Ezért távozik a négyesek ezredese a polgári elismerés összes jeleivel és díszével.

Obrincák István ezredes sok oldalú jótékony ténykedése között legmaradandóbb emléket biztosított magának azzal, hogy egyike azoknak a mélyen érző férfiaknak,

akik a csatatéren elesett biharmegyei és nagyváradi hősök özvegyei és árvái felsegítésére és gondozására felállított „Isonzó öre” szobor felállításának eszméjét felvetették s annak létesítésére semmi fáradságot nem kíméltek s a már is tekintélyes alap összehozását elősegítették.

Obrincák István ezredes rövid időn belül távozik Nagyváradról. Most a város előkelőségeivel teszi bucsulátogatásait.

A 2. honvéd gyalogezred pótzászlóaljának parancsnokságával, egyelőre ideiglenesen **Hevessy** őrnagy bízott meg.

Nem vonulunk be Ukrániába.

Budapest, február 22. (Saját tudósítónktól.) **Bécsből** jelentik: A **Reichsratban Seidler miniszterelnök** nagyfontosságú nyilatkozatot tett: A tegnapielőtti lapokban hivatalos nyilatkozat jelent meg, mely arról szól, hogy hol van a monarchia haderejének súlypontja. A **Reichsrat** vitája azt igazolta, hogy a kormány kommunikéje téves felfogásokra vezetett. A dolog megvilágítása céljából megjegyzi, hogy a **Monarchia** csapatai nem vehetnek részt Németországnak jelenleg Oroszország ellen folytatott akciójában. Másodszor a **Monarchia** csapatai **Ukrajnába** nem fognak bevonulni. Ami **Romániát** illeti, közte és a **Monarchia** közt fegyverszünet áll fenn. A béketárgyalás a legközelebbi napokban meg fog kezdődni.

Elhárított repülőátmadás.

Budapest, február 22. (Saját tudósítónktól.) **Rotterdam**ból jelentik: Ellenséges repülőrajok jelentek meg az **Essex** partok felett, melyek megkísérelték, hogy **Londont** elérjék, de egyik sem tudott a védelmi vonalon áthatolni.

Czernin Breszt-Litovszkban.

Budapest, február 22. (Saját tudósítónktól.) **Bécsből** jelentik: **Czernin** külügyminiszter ma este kíséretével elutazott **Breszt-Litovszkba**.

Kühlmann Bukarestbe utazott.

Budapest, február 22. (Saját tudósítónktól.) **Bécsből** jelentik: báró **Kühlmann** német külügyi államtitkár folytatja útját **Bukarestbe**.

Az Ukrániával kötött békeszerződés a birodalmi gyűlésen.

Budapest, február 22. (Saját tudósítónktól.) **Berlin**ből jelentik: A birodalmi gyűlés az **Ukrajnával** kötött békeszerződést a pótszerződéssel harmadszori olvasásban elfogadta. A ház tulnyomó többsége nagy tetszéssel vette tudomásul a békeszerződéseket.

A béketanácskozás új föltételei.

Budapest, február 22. (Saját tudósítónktól.) **Bécsből** jelentik: A monarchia és a német kormány között táviratilag előzetes tárgyalás folyik a béketanácskozás újabb föltételeiről. A tárgyalások eredményétől függ, hogy mikor kezdődnek meg **Breszt-Litovszkban** a tanácskozások.

Folynak a német hadműveletek keleten.

Budapest, február 22. (Saját tudósítónktól.) **Berlin**ből jelenti este a **Wolff-ügynökség**: Keleten a hadműveletek folytatódnak. A többi harctereken nincs ujság.

Németország roppant ágyuzsákmánya.

Budapest, február 22. (Saját tudósítónktól.) **Berlin**ből jelentik: Illetékes helyen kijelentették, hogy a keleti fronton tett német előnyomulás következtében Németország ágyuzsákmánya oly nagy, hogy **Oroszország** katonailag kapcsoltnak tekintendő. **Oroszország** veszteségei folytán oly kevés tüzérségi anyaggal rendelkezik, hogy képtelen a hadjáratot tovább folytatni. A német csapatok ugyszólván harc nélkül nyomulnak előre. Az orosz felsőbb parancsnokságnál is teljes tervszerűtlenség uralkodik. Harci erők kifejtéséről többé szó sem lehet. Egy eszt ezred önként a német parancsnokság alá helyezte magát és kijelentette, hogy a keleti tartományok területén a német seregek oldalán részt kíván venni az előnyomulásban.

A Kath. Kör második közművelődési estélye.

Fokozott érdeklődés mellett és nagy számu előkelő közönség jelenlétében tartotta a Kath. Kör tegnap délután második közművelődési estélye a Szent László teremben.

Megjelent az ünnepélyen a Kör egyházi elnöke dr. Karácsonyi János, c. püspök és világi elnöke dr. Lábán Lajos, a kir. ítélőtáblai elnök.

A műsort a Ficher zeneiskola egy fejlett tudásu növendéke Pillmann Margit urleány nyitotta meg, a ki Gresse Chaminade Pierette-jét adta elő biztos technikával, stilszerű színezéssel és határozott billentéssel. Szép játékáért sok tapsot kapott.

Ezután tartotta nagyszabásu előadását az emberi lélek szépségéről dr. Szabó Vendel theologiai főiskolánk e nagytudásu tanára.

Dr. Szabó Vendel beszédében a mély tudás párosult szónoki készséggel és elegáns előadással. A filozófia mélységeiből hozta föl témáját s azt úgy dolgozta fel, hogy hallgatósága figyelmét mindvégig lekötötte. A bölcséleti tételek Szabó könnyed és világos előadásában meggyőző igazságukkal megkapták a hallgatóságot, mely szünni nem akaró tapsokkal jutalmazta a jeles előadót. A beszéd gondolatmenete itt következik:

Előadása bevezetésében rámutatott az illusztris előadó, hogy önmagunkban találjuk meg a természeti titok csodás harmoniában működő világát. Az anyag és szellem misztériumokkal teli világa ez. Megvalósul benne az egymással homlokegyenest ellentétes két világ, az anyag és a szellem egy természetben egyesülve. Ha behatolni törekszünk e titokzatos szentély belsejébe s keressük azt a titokzatos erőt, mely az emberi test csodás szerkezetét irányítja, az ész felismeri, hogy az anyagi részecskék egymás mellé sorakozásából létrejövő emberi test nem lehet létrehozója oly működéseknek, melyek természetük szerint egy egészen más világba tartoznak, mint az anyag. Például a gondolkodás és az érzelmvilág nem lehet az anyagi erők koncentrikus egymásra hatásának eredménye.

Az emberi tudás továbbfejlesztése és érzelmi világunk öntudatos fenntartása lehetetlen lenne, mert hiszen testünk anyagrézecskei az anatomia szerint 2-3 év alatt egészen eltávoznak, kicserélődnek. Más erőben kell tehát keresnünk az ember életmegnyilvánulásainak eredő forrását.

Van bennünk egy titokzatos szellemi domináns, egy csodás erő: a lélek, mely nincs alávetve változandóságnak, kicserélődésnek. Benne és rajta rajzolódik ki az örök szellemi Lénynek, Istennek képe. Rajta tükröződik vissza az isteni fenség tulajdonságainak visszfénye.

A lélek életének megnyilvánulásai részint anyagi, részint pedig szellemi működéseink kezén jutnak kifejezésre. Mindegyik világnak megvannak a maga sajátos szépségei és tökéletességei, amelyek a lélek hatalmát hirdetik és alkotó erejét dicsőítik.

A lélek működésének kezdete és külső megnyilvánulása egybeesik az emberi egyed életének első pillanatával. Amidőn a Szentírás az első ember teremtését leírja, azt mondja, hogy Isten a föld porából megalkotván az emberi testet, rája lehelte az élet lehelletét, a lelket és létrejött az élő ember. Ugyanez ismétlődik meg minden embernek a világba való belépésénél. Az élettelen anyagra, a sejtek parányaira rálehel Isten az élet lehelletét, beléltja a lelket és attól a pillanattól kezdve titokzatos munka indul meg

az anyag szövvényes sejtvilágában. A lélek kezdi kialakítani és elrendezni önmagának külső hüvelyét, az emberi testet. Megindítja az életszervek kifejlődésének folyamatát és egy tökéletes óra pontosságával és finomságával állítja egybe a szervezet-rendszert, amely arra van hivatva, hogy a léleknek közvetítője és eszköze legyen a külvilággal való érintkezésben és segítőtársa legyen az egyseges emberi természet életműködésének kifejtésében.

A lélek szellemi működései általában két nagy csoportba oszthatók, u. m. értelmi és szabadakaratú ténykedésekre. Mindegyik csoportnak megvannak a maga sajátos törvényei, mivel azonban egy és ugyanazon lélek két erejéről van szó, az ész és akarat működése a legtöbb esetben együttesen lép fel, sőt az anyagi, a testi funkciók közreműködését is megkívánja.

A filozófia legnehezebb problémái, a természeti titkok legnagyobb mélységei állják el utunkat, amidőn a lélek értelmi működésének megfejtesére akarunk vállalkozni.

A lélek gondolatvilágának szentélyében születnek meg azok az eszmék, amelyek az ember minden törekvésének és cselekedetének rugói.

A megismerés problémáját fejtette ki ezután a szónok. A lélek a testnek életet és fejlődést adó principiuma, a testben és a testen kiépíti az érzéki szervek és idegek élő szervezetét, amelyek finom érzékenységgel folytonos összeköttetésben és érintkezésben állnak a külvilággal. Miként a finom fotografáló lemez hű képet ad az eléje állított tárgyról, úgy vetítik érzékszerveink is a külvilág behatásai folytán keletkező érzékképzetet, középponti hatalmas idegközpont, az agy rejtélyes szövvényeibe, ahol a fantázia egységes érzéki képpé dolgozza fel a külső behatást és megadja az alapot és lehetőséget, hogy ezen vitális funkció az élet forrásának, a léleknek közvetlen működési körzetébe kerülhessen és a gondolatvilág szellemi világába átkerülhessen. Hogy a fantázia által létrehozott érzéki, tehát végeredményben anyagi képzet miként tud ingeret és benyomást kelteni a szellemi lélekben, ezen kérdés megoldása egybeesik azon alapproblémával, hogy a lélek és test miként tudnak egymásra kölcsönösen hatni. Annyi bizonyos, hogy az áthatás megvan, mert az érzéki megismerés nyomán egyszerre fellép a szellemi megismerés, amely állandó szellemi kincs gyanánt akkor is él bennünk, amidőn érzéki képzeink már régen elmúltak.

De ezzel a lélek szellemi életének szépségei még koránt sincsenek kimerítve. Az igazság felismerése után törekvő észtehetőség kívül van a szellemi léleknek még egy másik nagy tehetsége, amely az ember életének nem kevésbé fontos tényezője, mint az értelem. Az akaratot szándékozom felemlíteni. Az értelem és akarat együttműködése adja meg az emberi életnek az igazi tartalmát, e kettőnek szakadatlan energiával folyó munkája alakítja ki bennünk az emberi méltóság és kiválóság önértetével együtt azt az igazi teljes képet, amit az ember fogalmához kapcsolunk.

Ime, az erény és bűn lélektani alapja! Ameddig csak az értelem foglalkozik az erény és bűn tárgyával, addig az erkölcsi beszámíthatóság semmi szerepet nem játszik, mert a jó és rossz mint fogalom idealizálva jelennek meg a lélekben. Amint azonban a fogalom nyomán az akarat a jó, illetőleg a rossznak megismert tárgy felé hajtja a lelket, a lélek megnemesül, ha az erkölcsi jó után indul és megszületik az erény avagy önmagát lealacsonyítva a rosszhoz tapad és belekerül a bűn világába.

Az értelem és akarat együttműködéséből alakul ki a lélekben az erkölcsi beszámíthatóság, a felelősség tudata, amely az ember eszes természetét élesen elhatárolja az oktan állatokétól.

Ha az értelmi tehetséget a lélek legértékesebb tulajdonságának deklaráljuk, mert

az ideálok végtelen magasságai fölé röpit bennünket, viszont a szabadakaratot a lélek legszebb, legnemesebb tulajdonságának kell mondanunk, mert belőle fakadnak az emberi élet mindazon ténykedései, amelyekből összetevődik azon fogalom, amit jellemnek nevezünk. Mert e jellem tulajdonképpen nem más, mint az akaratú erő edzése folytán bennünk kialakuló állandó készség, hogy Isten és embertársaink iránt való kötelezett-ségeinknek hiven megfeleljünk.

Igaz ugyan, hogy mint sok más fogalom, úgy a jellem fogalma is a közhasználatban gyakran torzkép gyanánt jelenik meg s mert nem adjuk meg neki a tökéletes tartalmát, amidőn egyedül a külső látszat hatása alatt itélkezünk. Pedig a jellem igazi gyökerei, belső lelki tartalomban gyökereznek, az neki az igazi forrása, amely táplálja, hogy a szabadakarat minden vészben és viharban, ha kell, küzdelmek árán is megmaradjon azon az uton, amelyet számára az isteni és természeti törvény előír.

Ezután következett az előadás csattanója midőn a szónok a lélek legszebb tulajdonságát, a szeretetet fejtegette. Az előadás e része a következő:

A lélek szépségeinek felsorolása azonban lényegesen csonka volna, ha ki nem térnénk végezetül még lelki világunk legszebb tulajdonságára, a szeretetre?

Igaz ugyan, hogy az értelem az ember életének irányításában elsőrangú faktor, de azért sem a léleknek, sem általában az életnek kormányzásában nem ez a legfelsőbb hatalom, hanem a szeretet. A szeretet létezése ismeretes mindenki előtt és mégis amidőn lényegének közelebbi meghatározásába akarunk bocsátkozni, egyszerre tanácstalanul állunk. De ez nem is fontos és én bölcséleti definitióval nem akarom az emberi lélek ezen legszebb istenadományát boncolóknak alá venni, csupán rámutatok arra a hatalomra, amit az ember életében a teret, illetőleg ennek symbolikus ábrázolója, a szív képvisel.

A szeretet az ember életének, összes cselekvéseinek titkos rugója és az akarat működésének irányítója. Hiába beszél az ész a rideg argumentumok erejével, hiába halmoz okoskodást okoskodásra, ha a szív hallgat, ha a lélekben nem rezdül meg a szeretet hurja, minden cselekvésünk élettelen lesz, nem születnek meg benne nagy elhatározások. „A szívet” amint Orleans hirneves püspöke, Duponloup szépen megjegyzi, amely melegít, magával ragad. A szeretet határozza el az áldozatokat, az összes nagy dolgokat; ez viszi munkába és teszi termékenynyé az összes erőket, gyakorolja az erényt és — sajnos — ez bukik minden gyengeségben, minden bűnben és ekkép ez dönt a muló és örök idők fölött egyaránt.” A szeretetben gyökereznek és benne találnak megfejtést az emberi élet összes nagy kérdései. Mit tehet az ember, amíg szívében fel nem gyűl a szeretet lángja, amíg lelkét át nem hevíti, izzóvá nem teszi a szeretet forrása? semmit! Mintha élettelen volna. De mihelyt a lelken átvillan a szeretet delejes fénye, mihelyt hatalmába keríti a szeretet lenyűgöző ereje, egyszerre megváltozik minden és az eszes ember halhatatlan lelke a felsőbb és örök hatalom által erőfejtesének szinte félelmetes nagyságában bontakozik ki előttünk.

Az ész okoskodása elvezet ugyan bennünket örök végcélunknak, Istennek megismerésére, de ezen tudás önmagában a lélek számára olyan, mint a fagyos föld számára a téli napsugár: világít, de nem melegít; de ha a lélekben kigyul a szeretet tüze a megismert Isten iránt, akkor egyszerre kicsi és kevés az embernek a föld, szűk a teremtett világ hatalmas birodalma és merész szökkenéssel, olthatatlan vágyódással emelkedik a csillagok birodalmának határain túl a szeretet örök forrása, az Isten felé.

De a szeretet nem csupán Istenre vonatkozik, nem egyedül ő felé fordul, hanem embertársaink felé is. A társadalmi élet alap-törvényét fejezi ki a Szentírás, amidőn a fe-

lebaráti szeretet parancsát élénk adja. A szeretet tartja fenn a hazát, alapítja meg a boldog családi tűzhelyt, ápolja a testvériséget és barátságot, gyakorolja az irgalmasságot, egyszóval belőle indul ki a szociális élet minden nemes törekvése és nagy elhatározása. Mi az, ami a katonának erőt ad, hogy akár életét is odaadja hazájáért? A szeretet! És amidőn két szív egymásra talál és önmagukat egy egész életre összeláncolva kéz-kézben elindulnak mint férj és feleség az élet küzdelmeinek közös akarattal való megvívására, mi az, ami nekik a lelkiért megadja, hogy a türes és szenvedés megpróbáltatásai közepette mosolyogva, boldogan tekintenek egymás szemébe? A szeretet!

A szeretet! Minden boldogságunk és boldogtalanságunk nyitja ebben a röpke szóban rejlik: szeretet, mert ha ez megvan s viszonzszeretetre lel, akkor könnyű minden munka, édessé válik a fájdalom, felvidul a lélek, egyszóval erőssé válik a gyöngy ember. A szeretet termőföldje a nagy gondolatoknak és nagy erényeknek, tűzhelye az ékesszólásnak. Vajjon ki tud ellenállani a szeretet beszédének? A szívnek, a szeretetnek hangja minden ékesszólás erejénél hatóságosabban képes minden ellenállást legyőzése. Ki tudná lemérni azon szónak súlyát, amidőn az édesanya szívéből tékozló, rossz utra tévedt gyermekéhez csak ezt az egy szót váltja ki az aggódó szeretet: Fiam! Avagy van-e költő, aki a szavak zengzengyes ritmusával méltóan megénekelni és hiven visszaadni tudná azt az érzést, azt a lángot, amely két egymásra találó fiatal szívben kigyul, midőn az Ur oltára előtt egymás ajkairól hallják a szót: szeretlek! Igaza van, mindnyájan érezzük, hogy igaza van Krisztus követése fölséges könyvének, amidőn a szeretetről himnuszt zeng: „Semmi sincs édeesebb, nincs erősebb, magaszosabb és bőkezűbb, mélyebb, kitünőbb, tökéletesebb, az egész földön jobb, mint a szeretet!”

De minek is folytassuk tovább mindazon szépségek felsorolását, amelyek a halhatatlan szellemi lélek világából felénk sugároznak. Tudjuk, hogy az ember lelke a tökéletes isteni szépségek hasonmása, tehát szépségeinek mértékét felmérni, tökéletességének, alkotó életerejének mélységeit teljesen átkutatni úgy sem tudjuk.

Hogy mennyi kincs, mennyi érték, mennyi szépség van beléhelyezve ennek a kis világparányának, az embernek lelkébe, arra az egyedül igaz mértéket a kereszt adja meg, melyen az Isten fia meghalt csak azért, hogy alkotásainak drágagyöngyét, a halhatatlan lelket ismét felemelje arra a magas polcra, amit neki természetete biztosít a teremtet világ rendjében. De ugyancsak tőle tanuljuk meg, hogy az emberi lélek szépségei és kiválóságai csak addig bírnak értékkel, amíg az örök végcél felé törnek, amíg bennünket és másokat felemelni tudnak. A halhatatlan szellemi lélek csak addig kincs, csak addig szép, amíg a Teremtő szépségei sugároznak belőle felénk és megvalósítja a nagy örök igazságot: és teremté Isten az embert a saját képére és hasonlatosságára.

Most a cellonak nagy tudású mestere, Kúrti István lépett a pódiumra és először Händl szubtilis finomságu Sarabande-jét, utána pedig Belezny Antalnak két örök szép magyar dalát adta elő. A zajos tapsokat egy üveghangokkal díszített kurucdallal köszönte meg.

Méltó befejezése volt a nagyszerű estélynek Lehoczky József pompás éneke. Lehoczkyknak a szép és rendkívül iskolázott tenorhangja Wagner operáiban nagyszerűen érvényesül. Színezése is kitünő volt. Először a Tanhauser c. operából énekelte a Zarándokok karát, mely mesterei modulációval örök gyöngye marad a zeneirodalomnak. Utána a „Lohengrin”-ből énekelte a híres Grál le-

gendát és különösen az utóbbival nagy sikert aratott.

Mindkét számot Resch Mihály zenetanár kísérte és mint mindig, most is diszkréten is finoman játszott.

A legközelebbi estély jövő pénteken lesz.

Ezek az ifjuság vezetői?

A nemzetközi szociáldemokrácia ifjusági szervezetének irodája kiáltványt intézett a munkásifjusághoz, amelyben megemlíti a szociálistavezérek dolgait, fogságát és büntetését. És pedig ezeket írja:

— A spanyol szociálista ifjusági szervezet elnökét, Andrea Saborit Colomer elvtársat 18 évi súlyos börtönre ítélte a haditörvényszék és három társát életfogytiglani fegyházra az antimonarkista bizottságban való részvétele miatt. Nemzetközi egyesületünket a háboru alatt a lehető legsúlyosabb csapások érték. Első nemzetközi kongresszusunk szervezője, Karl Liebknecht fegyházban ül. Az osztrák szociálista ifjusági szervezet alapítója, Leopold Winarsky, halott. Spanyolország ifjusági szervezetének alapítója, Thomas Meabe, szintén halott, a reakció áldozata. Az olasz szociálista ifjusági szervezet titkárát kiutasították az országból, Görögország ifjusági szervezetének titkára, Isaac Saragozzi fegyházban van. A francia szociálista ifjusági szervezet titkára, F. Stags tevékenységét a köztársasági börtönökben most szenvedni meg. A svéd szociálista ifjuság vezére, Zet Högelund fegyházbüntetésre kapott. Legutóbb fogták el Milánóban Filippo Fortichiari elvtársat, Lombardia szociálista ifjusági szervezetének tevékeny szellemét.

Börtön, fegyház, kiutasítás, ezeket tartja követendő példának a nemzetközi szervezet példaképp az ifju munkások elé. A magyar ifju munkásokra aligha lesz ez hatással, mert előbb meg akarnak tanulni dolgozni.

Tanítók a rekvirálásoknál.

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

B. lapja mai száma foglalkozik a rekviráló közegeknek a honorálás körüli elégedetlenségével, s mert itt tanítók is érdekelve vannak, engedje meg, hogy e kérdéshez részint az ügy megvilágítása, részint a tanítóság erkölcsi presztiszeinek védelme érdekében néhány megjegyzést fűzzek.

A tanítóknak a rekvirálásoknál igénybevétele a kultuszminiszternek rendeletén alapszik (l. Népmvelési Közlöny f. év január 1. sz.) amely szerint a tanítók e célra „a szükség követelményeihez képest igénybevehetőek” (és nem igénybeveendőek).

Ugyanez a rendelet azonban azt is tartalmazza, hogy: „oly irányu intézkedésre kértem fel a közlelmezési miniszter urat, hogy a rekviráló biztosok csak a legvégső szükség esetén és mindig a kir. tanfelügyelő meghallgatásával vétessenek a tanítói karból . . . s hogy az igénybevett tanítók megfelelően díjaztassanak s amennyiben állomáshelyükön kívül vétetnének igénybe, a díjazáson kívül élelemmel, meleg ruhával és tisztos lakással is elláttassanak.”

Ennek a rendeletnek intenciójához nem kell magyarázat. A nagyváradai tanítók érde-

kében kardoskodni fölösleges dolog, mert ha álláspontjuk igazságos voltát Lukács Ödön polgármesterhelyettes előtt feltárják, az föltétlenül igazságos és méltányos orvoslást nyer. Lukács Ödön polgármesterhelyettesnek a tanítóság nagyon sokszor volt segítő munkatársa s. panaszunk ha volt, azt mindenkor a legelőzékenyebben, konciliánsan intézte el. A jelen eset ilyen elbírálásához sem lényegesen semmi kétség.

S amiért mégis e kérdéssel foglalkozom, az a tanítóságnak presztizs kérdése. Az ország tanítóságának egyeteme már két évvel ezelőtt fordult a miniszterhez, hogy a tanítóság és a szülők közötti szükséges jó viszony érdekében és más okoknál fogva, melyeknek kluja, hogy a rekvirálás a tanítói állással össze nem egyeztethető, mentse fel őket a rekvirálás alól. Ám a miniszter különösen a falusi viszonyokra való tekintettel a szükség miatt rendeletét hatályon kívül nem helyezte, csak ismételt hangsúlyozta, hogy tanítók „csak a legvégső szükség esetén vehetők igénybe.”

A közigazgatási hatóságok azonban nem olyan szigorúak. A vehetők és veendőek közötti különbséget a legtöbb helyen kiküszöbölik. (A nyári szünetekben is olyan semmi munkára fogják be igen sokszor a tanítókat, melyeket értelmesebb iskolás gyermekekkel is elvégeztethetnének. De ellopják vele az egész két hónapot — hiszen szakképzettséget igénylő állásra két hónapra nem nyomhatják be — az iskolaügy mérhetetlen kárára. És pedig a legtöbb helyen ellenszolgálat nélkül.)

A rekvirálás a világon a legkellemetlenebb foglalkozás. Ezt a dolog természetéből kifolyólag mindenki elismeri, az is, aki nem is próbálta.

És hogy ez a tanítói állással csakugyan össze nem egyeztethető, azt minden kultúrált, magasabb szempontból bíráltni képes agy elismeri. De elismerik a legarrahivatottabb fórumok is. Pl. a közigazgatási bizottságok is. Legutóbb Zemplénavármegye közigazgatási bizottsága kimondotta, hogy a rekvirálás a tanítói állással össze nem egyeztethető s így a tanítókat ez alól felmenti, annyival is inkább, mert ez a szülők és a nagyközönség előtt a tanítói tekintélyt és tiszteletet lealázó teendő. S ezt elvégezhetik értelmes és megbízható iparosok, kereskedők vagy gazdák, esetleg más tisztviselők. Igaz, hogy ennek a kor színvonalán álló gondolkodásnak ellenkezőjével is találkozunk. Tudunk rá esetet, amikor a főszolgabíró 1000—2000 korona bírsággal sújtotta a tanítót azért, mert az azzal az indokolással, hogy egyetlen cipőjét nem nyúheti el, mert akkor mivel jár az iskolába, — az azonnali való munkába állást megtagadta.

Hát kérjük szépen, a tanítónak első az iskola. Ennek esküdt, ezért tanult. A főszolgabírói és más közigazgatási basáskodásokat kiparirozza ugyan, de nemes tüzét és ambícióját elveszti. Ki veszit vele? Az állam, a társadalom. Népoktatásügyünkről a háboru előtt is ki lehetett állítani a szegénységi bizonyítványt, a háboru alatti helyzet pedig egyenesen Isten verése.

A tanító megbízható. A tanító becsületes. Tudja, hogy háboru van. Föl se lázad. Hisz. De ezt a megbízhatóságot, ezt a becsületességet és odaadást ne aknázzák ki-

Hagyjanak békét a miniszteri rendeletnek s mentsék fel a tanítókat az örökös házalástól. Nagyvárad közigazgatási bizottsága mondja ki, hogy a jövőben a miniszteri rendeletek ily természetű végrehajtása alól felmenti tanítóit. Falun lehet „végső szükség” — Váradon nem. Engedjék vissza a tanító lelkét, hevületét az iskolába. Ennek a szegény, meggyötört, kinnal-bajjal teli város jövő nemzedékének, becsületes haladásának érdekében. Ez a tanítóság kívánsága.

Szerkesztő urnak kész hive

Várady István.

Jankát jubilálják.

Aki a kacagás gránátrobbanásait felgyújtja, aki a nevetés gépfegyvertűjét megnyitja, aki a mosoly szép vonásait varázsolja a néző arcára, arról most kiderítették tisztelői, (mert csak a jó barát kutat minden után), hogy huszonöt éve játszik a festett világban.

Pogány Jankáról van szó, a felülmulhatatlan komikáról, a régi nagy színészi hagyományok letéteményeséről, az emberi karakterek megrajzolásáról. Asszonyi furfangok, kegyetlenségek, vén nagynénik és kellemetlen hrrr, anyósok, hárpia és féltékeny feleségek, erkölcsös angol nevelőnők, pedáns vénleányok, férjhezmenni akaró aggszűzek, ah, kitűnő szerelmes szakácsnők és szerelmeskedő nagyhercegnők, finom bájos operett figurák és nehéz vaskos életek és groteskségek alakítója az, akinek jubileumot rendeznek, mert hálásak az emberek és ezt belőlük kiirtani vajmi bájos.

Pogány Jankát a sors színésznőnek szánta, s 12 éves korában már fellépett a Népszínházban, de ezzel nem elégedett meg, hanem tanult, beiratkozott a gyakorló iskolába, elsajátította az énekész tudományát s 16 éves korában mint segédszobret fellépett Szegeden.

Szép hangja, tüzes fiatalsága s a formák kiváltsága a közönséget elragadta, megszerették.

Győrbe, majd Miskolcra, Szabadkára és Kecskemétre vándorolt az ifjú művésznő, aki a vidék első operett-primadonnája lett. Kecskeméten érte utól a végzet, beleszeretett Tóth Elek, a szintén kiváló és ambiciózus művész s feleségül vette. Az esküvőt a város rendezte, annyira szerették őket.

Ezelőtt 16 évvel Somogyi szinigazgató nagy ígérekkel elhozta a művészpárt Nagyváradra s azóta itt élnek. Sikerekben bő része volt, még mint primadonnának is, de azután átment a komikum soha ki nem apadó, örök emberi forrásaihoz.

Hangja ma is kellemes, bírja a szinpad határ összes eszközeit, derűltség és jókedv fakad a nézőtérre, mikor a nézőtérre megjelenik s ez a legnagyobb jótétemény a szenvedő emberiségre. Vannak klasszikus alakításai is, bár ma csak az erős vonások tetszenek, amelyek a legnagyobb alakításokat veresik.

A színházi közönség java a huszonötödik évfordulót kellő formában meg akarja ünnepelni. Ha mód volna rá, a Szigligeti színház örökös tagjává szeretnék kineveztetni, egyébként pedig módot találnak arra, hogy a művésznőt, akinek fia már katona, leánya nemsokára végez, emlékeztessék arra, hogy

mind ez a művészi munka jó szándék, lelki vidámság és alkotási kedv nem volt hiábavaló.

A kocavadász.

Bohózat 3 felvonásban. — Főszerepben Konrad Dreher.

A Kath. Kör és Népszövetség mai ifjusági mozielőadása.

— Rece Péter se gondolta, hogy öreg napjaira vadászkalandokon fog átesni. A sors kedvezéséből azonban egy tárgysorsjátékon egy egység vadászfelszerelést nyert és mikor ezzel a délelőtti sörözésnél a törzsasztalnál eldicsekedett, egyik barátja megigerte, hogy szerez neki egy vadászatra meghívót.

Igy felpakoltan ért haza, de otthon nagy meglepetés érte. A sok csuvmagtól a cselédje nem ismerte fel és „Segítség! Gyilkos!” kiáltással igyekezett visszanyomni az ajtót, amiben segítségére volt Rece Péterné is, aki a leány kiáltására sietett ki. Rece ur azonban erősebbnek bizonyult és behatolt a lakásba, ahol természetesen felismerték őt és megkezdődött a nyereségy megcsodálása.

Önagysága kérésére Rece ur megtöltötte a puskát és sikerült neki hosszas célzás után a függő lámpát lelőnie. Recéné természetesen elájult.

Recéné épp akkor tért magához, mikor egy munkás seprővel betörte az ablakot. — Recéné újra elájult. Mire magához tért, kiderült a szenvedés.

Másnap a reggeli postával már meg is érkezett a meghívó, melyben meghívják Rece Péter urat vadászatra.

Rece ur örült gyorsasággal összezsomogolt kiloholt a pályaudvassa, azonban már lekészt. Rece ur elhatározta, hogy vadász felszerelését megsétáltatja a városban.

Egyszerre egy lufballonos néni tart feléje és megkéri őt, hogy tartsa egy kicsit a lufballonokat, míg pénztárcáját megkeresi. Rece Péter tartja egy kis ideig a léggömböket, de azután és rákötö a kutyája lábaira, hogy tarisa ő. Azonban a léggömbök erősebbek voltak mint Piki és magukkal ragadták őt a levegőbe.

Most tér vissza az asszony és köszönet helyett 12 koronát követelt Rece urtól, aki leszurkolta az összeget.

Rece ur végre elérkezett a társasághoz, amely éppen nagy meglepetéssel látott egy léghajót közeledni, amelyről kiderült, hogy Piki a lufballonokkal, mire valaki egy lövéssel néhány lufballont kipukkasztott és Piki lassan leszáll a földre.

Rece ur még meglőtt nyulak helyett 4 hajtót, ami tekintélyes pénzébe került, azután a kalandos vadászkalandok befejeztével szomorúan mondott búcsút örökre a vadászathoz nemes sportjának.

Az előadás teljes műsora:

1. Simplon passaga (természetes.)
- 2., 3. Kelly a detektív. 2 felv. (dráma.)
- 4., 5., 6. A kocavadász. 3 felv. (vígjáték.)

Kezdeté délután fél 6-kor.

A „Tiszántúl” előfizetési árai:

HELYBEN:	VIDÉKEN:
Egész évre . 36—	K Egész évre . 40—
Félévre . . . 18—	„ Félévre . . . 20—
Negyedévr . 9—	„ Negyedévr . 10—
Egy óra . . 3—	„ Egy óra . . 3-50

Egyes szám ára 16 fillér.

A Katholikus Népszövetség tagjai, a kik a Tiszántúlt eddig is kedvezményesen áron kapták, helyben 1 korona 50 fillérrel vidéken 2 koronával fizethetnek elő egy hónapra.

A szállóvendég szökése az emeleti ablakon keresztül.

A tolvajlások és betörések hosszú szürke sorozatából szinte kikiabál a következő eset. Eredeti és speciális, gondolkozóba ejti még a rendőrséget is, mert a tolvaj a legnehezebb és legkockázatosabb utat választotta célja keresztülvitelére. Elmondunk mindent sorjában.

Tegnapelőtt délután a Széchényi szállodába egy 22—24 éves szőke fiatalember érkezett, akinek feltűnő szőke volt a ruházata és cipője is sárgásbarna volt, szóval passzolt a bajuszához.

— Egy szobát kérek, elegánsat és tágast — két ágygal! szolt a portáshoz.

— Két ágygal, hiszen uraságod egyedül van?

— Ja, igen — bólintott a sárga fiatal ur — na persze . . . de később egy barátom is jön . . .

A fiatalember meg is kapta a szobát, a két ággyal, elegánsat és tágast. A vendég közbe azonban kevésbé elegáns nevet irt be (álnévnek szőbbet is választhatott volna.) A bejegyzés így szolt:

Kovács Károly cipész
Budapest

A vendég aztán sétálni ment a városba, s mikor besötétedett, tért vissza, megrendelte a vacsoráját és nem mozdult ki többé. A jelzett barát se jelentkezett.

Reggel a lohdiner amikor felment a szobába, nagyot nézett. A szoba üres volt. Igen, üres, de nemcsak a fiatalember nem volt benn, de a két ágy fehérenmüje is eltűnt, az ágy csupaszon bámult a lohdinerre, aki szintén bámult. Az ablakot bámulta, amely tárva-nyitva volt.

Vagyis egy szó, mint száz: Kovács Károly cipész Budapestről az éj folyamán megugrott a szállodából. A kapun nem ment ki, ott senki nem eresztette ki. Az emeleti nyitott ablak (a szoba ugyanis az emeleten volt) világosan mutatta a szökés útját: a sárgaruhás szőke ur az ablakon keresztül szökött meg az ággyeműekkel. Még érdekesebb a dolog, ha azt is megírjuk, hogy az ablak nem a mellékutcára, hanem a Rákóczi-uttra nyílik, tehát a tolvaj vendég egyenesen a legforgalmasabb utcára ereszkedett le. Most már csak az a kérdés, hogy miképpen s ez az egyetlen dolog, ami titok, mert senki sem tudja elképzelni, hogy egyenesen a földre ugrott volna az emeletről. Ki tudja? Hátha cirkuszi mutatványos volt az az ember? Hogy ügyes és furfangos — volt, az biztos, mert kétágyas szobát bérelt, hogy két ágy fehérenmüjét lophassa el.

A rendőrség tegnap táviratot kapott Püspökladányból a csendőrségtől. A távirat szerint Kovács Károly a püspökladányi szállodában éppen ilyen módussal vitte el az ággyeműket, csak a neve volt más.

A rendőrség nagy apparátussal nyomozza az akrobata tolvajt.

* Békeminőségű pipere és fertőtlenítő szappanok nagy választékban kaphatók Farkas István „Apolló” drogériájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7—B. Rimanóczy-palota. Telefon 13—03. sz.

..HIREK

* **A vasárnapi sajtóünnepély** iránt nagyszerű érdeklődés mutatkozik városzerte. Egész Nagyvárad megmozdult a hírre, hogy *Bangha Béla* ismét eljön Nagyváradra; ide ő uyszólván hazajön, a keresztény mozgalmak itteni nagyszerű lendületében óriási része van *Bangha páternek* s mostani vasárnapi sajtóbeszéde elé is osztatlan érdeklődéssel tekint az egész keresztény Nagyvárad. *Bangha Bélát* gróf *Széchenyi Miklós* püspök látja vendégül. Az ünnepély vasárnap d. u. 5 órakor lesz a Kath. Kőr Szent-László-termében; belépti díj nincs, szives adományok a sajtó céljaira köszönettel fogadtnak; fenntartott helyek a Kath. Kőr háznagyai hivatalában este 6 órától megválthatók.

* **Károly király a német főhadiszálláson.** Berlinből jelentik: Ő Felsege Károly király ma a nagyfőhadiszálláson időzött a függő kérdések megbeszélése végett.

* **Részvénytársaságok közgyűlése.** — Ma, szombaton délután három jónévű nagyváradai részvénytársaság tartja évi közgyűlést, amelyeken beszámolnak a múlt év üzleti eredményéről. Délután 4 órakor a Hungáriacipőgyár részvénytársaság tartja rendes évi közgyűlést s betérjeszti mérlegét arról a fényes eredményről, amelyet az elmúlt évben elért. — Délután 5 órakor a Nagyváradai Általános Takarékpénztár gyűlése lesz saját helyiségében. — Ugyancsak ma, szombaton délután fél 6 órakor tartja rendes évi közgyűlést az Egyesült Bank és Takarékpénztár r. t. saját hivatalos helyiségében. A részvényesek bizonyára meglepéssel fogadják az Egyesült Bank és Takarékpénztár mérlegét, amely majdnem egy millió korona tiszta nyereséget tüntet fel. — A közgyűléseket ajánljuk a részvényesek figyelmébe.

* **A 37-ik gyalogezred hadialbuma.** A hadügyminiszterium 20649. sz. rendelete alapján a 37-ik gyalogezred diszes kiállítású hadialbumot készít. Az ezred Imre Sándor hadnagyot bízta meg az album szerkesztésével, aki körültekintő gondossággal fogott hozzá az anyaggyűjtés megszerzésének óriási munkájához. Az ezred pótkerete Belgrádban székel s így annál súlyosabb feladat az album előállítására szükséges költségek megszerzése. Jótékonycélu hangversenyek, kabarek, Uránia-előadások és előfizetésekből fogják a költségeket megszerezni. Az első hangverseny március hó 5-én lesz, ahol budapesti legnevesebb énekesek, énekesnők fognak fellépni. Az ezred szűkebb hazájában, Biharvármegyében már is nagy az érdeklődés az album iránt s tömegesen jegyeztették magukat elő a korlátozott mennyiségben kiadandó album megszerzésére. A szerkesztő-bizottság tagjai: dr. Grünstein, Pest főhadnagyok, Bolgár, Fleischer, Papp, Zoltán, Vadász hadnagyok, Major Henrik, Balogh István önkéntesek, akiknek neve a legművészebb kiállítást garantálta. Az összes befolyt jövedelem az ezred özvegyeit és árváit támogatja.

* **Az ujságírók vasárnapi estélye** iránt páratlan az érdeklődés városzerte. A próbák már javában folynak. Az estély programjának utolsó pontja a tánc lesz, amire a város fiatalsága már javában készül. Az ujságírók estélyének főrendezője Katona Béla, rendezők: Dr. Debreczeny Lajos, Zádory Andor tűzérőhadnagy, Uhlarik Béla, Csonka Andor, Tabéry Iván tűzérőhadnagyok, Rimánóczy László, dr. Erdős Endre hadnagyok, Lepedát Milovoly, Fényes György, ifj. Papp Károly, Fráter József, Kormos Ferenc, dr. Zsdánszky Kálmán, dr. Soós István, Markovits László, dr. Barza Ferenc, Iványi Ferenc József, Nadányi Zoltán, Balázsovits Rezső és Molnár Károly.

* **Höfer lemondása.** Bécsből jelentik: Höfer osztrák közlekedési miniszter lemondása ügyében még nincs döntés. Valószínű, hogy a király a lemondást elfogja fogadni.

* **Nem egy, hanem 4 milliót.** *Popper* József nagykereskedőt a hadimilliomosok sorozatában emlegették. E közhiedelem megcáfolására ifj. *Popper* József ur most annak közlését kéri lapunktól, hogy nem egy, hanem 4 milliót nyert a háboru alatt szivarszipkák, fogpiszkálók, fogkefék és hasonló szükségleti tárgyak elárulásából és forgalomba hozatala révén. Ami még hiányzik a négy millióból, azt a közönségtől várja.

* **Adományok.** A városi villamosmű hivatalos helyiségének I. sz. szobájában működő alkalmazottak *Kozma Dezsőné* részére 8 koronát, *Darvas Sándorné* részére szintén 8 koronát adakoztak. Az adományokat rendeltetési helyeire juttatjuk.

* **Gőzgépezelő vizsgára jelentkezők figyelmébe.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter 1206—1918. szám alatt kelt rendelete alapján értesitem a községi előljáróságokat és a gőzkazán- és gőzgépezelői vizsgára jelentkezőket, hogy folyó évi március hó 1-től kezdődőleg csak oly előzetes gyakorlatot igazoló bizonyítványok fogadtnak el, amelyeken a hatóság a bizonyítványokban foglaltak valóságát kifejezetten igazolja. Az egyszerűen láttamozott vagy csak az aláírás valóságát igazoló záradékkal ellátott bizonyítványok nem lesznek elfogadva. Nagyvárad, 1918. évi február hó 22-én, *Szontagh Gusztáv*, vizsgálobizottsági elnök.

* **Hadbavonult felesége,** két gyermekkel nyomorba jutott, segítséget kér. *Darvas Sándorné Szacsvey-utca 34.*

* **Pemete- és hársfamézscukorka** elhárítja a köhögést és rekedtséget, hurutot, kiváló hangtisztító, oldó hatású. Egy csomag ára 1 korona. Kapható *Németh Pál* Aranykereszt gyógyszer-tárában, a városháza mellett.

* **Sonkapácoláshoz** való só kapható *Farkas István „Apolló”* drogériájában.

* **Ne dobja ki pénzét új ruhákért,** mert a kitünően bevált ruhafestékekkel régi ruhadarabjait olcsó pénzért házilag átfestheti. Egy levél ára 50 fillér. *Németh Pál* Aranykereszt gyógyszer-tárában, városháza mellett.

* **Köhögés, hurut és rekedtség** ellen biztos hatású szer a hurut-szeletke, 1 doboz ára 2 korona. Kapható *Farkas István „Apolló”* drogériájában, Rákóczi-ut 7—B.

* **Egy ór felvétetik Fekete Sas** részvénytársaságnál.

* **Tyukszemirtő** három nap alatt elmulaszt tyukszemet, bőrkeményedést és szemölcsöket. Ara K 1:50. Kapható *Farkas István „Apolló”* drogériájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7—B.

Legujabb füzőket legolcsóbban
Keszenbaum Juliskánál
lehet beszerezni.
Rákóczi-ut, (Korona
gyógyszertár mellett)
Telefonszám: 827.

Leibchenek félárban!

Felső kereskedelmi és polgári iskolai
magánvizsgákra előkészít
felelősséggel a Donát-féle
ker. magántanfolyam.
1918. február 1-én kez-
dődik új ker. tanfolyam
hölgyek részére
gyors- és gépirásra, ker. számtanra,
könyvvitelre.
Beöthy Ödön-u. 30. Telefon 1000.

Színház.

Heti műsor:

Péntek: Vandergold kisasszony.
Szombat délután: Névtelen asszony.
Szombat este: Mágus Miska.
Vasárnap délután: Ártatlan Zsuzsi.
Vasárnap este: Uri divat (Bemutató elő-
adás.)

Az **Uri divat jegyei**, a páratlan sikerű *Molnár-szinnü*, hétfő, kedd és szerdai bérletszünetes előadásaira már ma reggeltől kezdve válthatók a színházi pénztárnál. A bérlek jogait minden bérletszünetes előadást megelőző nap

délelőtti tizenegy órájáig
tartja fenn a színházi pénztár.

Vasárnap délután az *Ártatlan Zsuzsi* kerül színre. A kiváló szépségű operette címszerepét *Sz. Zsigmond Anna* játssza. A többi szerepekben *Kálmán Mancsi*, *T. Pogány Janka*, *Békefi Lajos*, *Tompa Béla*, *Szabó Gyula*, *Madas István*, *Szigeti Jenő* és *Stoff Béla* lépnek fel.

A **Vigadó mozgószínházban** február elseje óta megszüntek azok az üzemmazarok, amelyek az előadás folytonosságát akadályozták és zavarták. Filmszakadás, elsötétítés nem zavarják a közönség művelését, a filmek jók, tiszták és világosak, az operátor kifogástalanul dolgozik, a levegő kellemesen temperált, a helyek kényelmesek, a helyárok a polgári erszényekhez mérték s a műsor finom, kedves és decens darabok sorozata. Aki a *Vigadóba* megy, jól mulat. Ma *A becsstelen*, dráma 4 felvonásban kerül előadásra délután 5—7—9 órakor.

A közönség és az **Uri divat**. Aránylag még csak rövid ideje annak, hogy a színház célszerűségi szempontból két jegypénztárt állított fel, a művészet csarnokának ez a két gazdasági tényezője azonban most az **Uri divat** bemutatójának küszöbén követnek bizonyult. A közönség, mint minden *Molnár-darab* iránt, úgy az **Uri divat** előadásai iránt is lázas érdeklődést tanúsít, amelyet kielégítendő, a színház két jegypénztára valóságos emberfeletti munkát végez már napok óta. Az **Uri divat** előadásai iránt azonban nemesak a város, hanem a vidék is szokatlanul nagy érdeklődést tanúsít, ami szükségessé tette, hogy a színház titkári hivatalában a vidéki telefon, távirat és expressz levélbeli megkereséseket nyilvántartó jegyirodát létesítsenek. Az ideiglenes **Uri divat** jegyiroda élén *Halmay Lajos* színházi titkár áll.

URANIA mozgó- színház	Szombat
	Egy anya kálváriája néprege 4 felv.
Az előadások vasárnap d. u. 3 óra- kor, hétköznap 5 órakor kezdődnek	

VIGADÓ mozgó- színház	Szombat
	A becsstelen dráma 4 felv.
Az előadások vasárnap d. u. 3 óra- kor, hétköznap 5 órakor kezdődnek	

APOLLÓ mozgó- színház	Szombat
	Cabria II. rész.
Az előadások vasárnap d. u. 3 óra- kor, hétköznap 5 órakor kezdődnek	

Főszerkesztő: Dr. KRÜGER ALADÁR. Felelős szerkesztő: Dr. PAPP KÁROLY.

Kiadótulajdonos: Szent László-nyomda r. t.

Uj nőiszabóság!

Értesitem a t. hölgyközönséget, hogy a Markovits és Weinberger cégtől, hol 4 évig mint főszabász működtem, a cégtől megválva Beöthy Ödön-utca 41. szám alatt egy modern nőiszabóságot létesítettem. Midőn oda fogok hatni, hogy a t. hölgyközönség bizalmát kiérdemeljem, magamat nagybecsű jóindulatukba ajánlva, vagyok

kitűnő tisztelettel
SZABÓ LAJOS
nőiszabó.

Beraktározás!

Áruk, butorok, termények stb. hosszabb vagy rövidebb idővel őreberaktározására megfelelő helyek, ezeken kívül boros- és száraz pincék, istállók, kocsiszínek is állanak rendelkezésre. A beraktározott árukat tűz- és betörés ellen biztosítjuk. Közelebbi felvilágosítással szolgál a

Fekete Sas és Zöldfa R.-T.
beraktározási osztálya.
Iroda Sas-passage 22. sz. lépcső.
TELEFONSZÁM: 14-00.

Képkerekezések

a legmodernebb kivitelben minden formában és színben.

ABLAKÜVEGEZÉSEK

raktáron lévő nagy üvegek miatt olcsó árban, gyorsan készülnek. Ovál keretek nagy raktára.

Modern képkerekezési vállalatnál Rákóczi-ut 10. Nyílt üzlet, a !! Széchényivel szemben. !!

Hadapród- és felsőiparisiskolába való felvételre, valamint gimnázium, reál és polgáristákat magánvizsgálatra felelősséggel előkészítik.

Ugyanott egy vagy két tanuló teljes ellátást nyerhet. Gutfmann, Magyar-u. 9. sz.

Eladó egy malomberendezés, ugymint malomszíták, hozzávaló szíjtárcsák, transmissiók és falitárcsák.

Moskovits Adolf és Fiai
R.-T.-nál, Nagyváradon.

MOCSÁRY SÁNDOR
TELEFON 1404.

ZÖLDFÁ-ÉPÜLET, utcai helyiség.

Villany- és vízvezeték-szerelő,
bádogos, lakatos, műszerész
..... és bronzműves.

Írógép, gramofon, kerékpár és National Cassin javító. Elektrotechnikai cikkek és 1/2 Wattos Wolfm szálcs Tungaram-égők állandóan raktáron.

IZSÁK LIDIA

Elsőrendű
fűzőszalon

NAGYVÁRAD,
Nagy Sándor-u. 1.

Parkszálloda épületében

Interurbán telefon:
11-53 szám.

A Szigligeti-színház művésznőinek egyedüli fűző szállítója. — Tisztításokat és átalakításokat elvállalunk. Fűzők mérték után a legrövidebb idő alatt elkészítetnek.

UJSÁGKIHOZDÓK
FELVÉTELNEK

a „TISZÁNTÚL”
KIADÓHIVATALBAN.

Betűszedő tanulóknak fiú és beraKó tanulóknak leány fizetéssel felvétetik

a Szent László-nyomda R.-t.-nál.

Árjegyzék!

Porcellán szerszám, ütővel	8.-
Majolika gyümölcs állvány	8.-
Majolika tálca fogóval	8.-
Majolika cukortartó díszes	8.-
Majolika gyümölcs készlet	8.-
Vizes készlet eszszelt üvegből	8.-
Boros	8.-
Likőr	8.-
Sörös-készlet színes aranyozással	8.-
Boros-készlet színes	8.-
Vizes-készlet színes	8.-
Likőr-készlet színes	8.-
Befőttes-készlet kristály leber	8.-
Gyümölcs készlet kristály üvegből	8.-
Majolika fali sótartó színes	5.-
Majolika vízescanecó színes	5.-
Kenyér kosár színes üveggel	5.-
China ezüst cukortartó	5.-
China ezüst gyümölcs állvány	5.-
Majolika virágváza színes	5.-
Majolika virágfűző	5.-
Majolika dísz figura	5.-
Porcellán főzőlábos	5.-
Porcellán főzőfazék	5.-
Teáskészlet színes aranyozással	40.-
Kávéskészlet színes aranyozással	40.-
Fekete kávézet színes aranyozással	80.-
Ébdlőkészlet felszerelve, sz. aranyozással	120.-
Hidegfűzőgátló készlet sz. aranyozással	20.-
Mosdókészlet színes fin. díszítéssel	80.-
Fali tükör színes aranyozott kerettel	35.-
Asztali lámpa teljesen felszerelve	35.-
Függő	25.-
Teás pohár China ezüst foglathban	8.-
Teás csésze szin. finom aranyozással	8.-
Kávéskészlet	8.-
Köpöcsésze	8.-
Főzőlábos barna tűzálló füllel	8.-

Nippek, Figurák, Szent Antal szobrok, Mária szobrok, Szentelt viztartók, Konyhaberendezési cikkek, Képkerekek, Ablak üvegezés.

Eladás nagyban és kicsinyben !!

KOMLÓS TESTVEREK

üveg, porcellán, lámpa, táblaüveg és dísz műára nagykereskedés.

Nagyvárad, Zöldfa-u. 13. sz.

Telefonszám 372.

